

Ὁρθόδοξος Ἐνημέρωσις

«Ἐντολή γάρ Κυρίου μὴ σιωπᾶν ἐν καιρῷ κινδυνευούσης Πίστεως. Λάλει γάρ, φησί, καὶ μὴ σιώπα... Διὰ τοῦτο καγὼ ὁ τάλας, δεδοικὸς τὸ Κριτήριον, λαλῶ».

(Ὁσ. Θεοδώρου Στουδίτου, PG 99, 1321)

Μετὰ τὴν λεγομένη Μεγάλῃ Πανορθόδοξο Σύνοδο τοῦ 2016

Ἡ «Σύνοδος» τῆς Κρήτης Τὸ χρονικὸ μιᾶς προμελετημένης ἐκτροπῆς*

Μέρος Δεύτερο

Β'. Προμελετημένη καὶ μεθοδευμένη ἐπιλογή

Βασικὴ προϋπόθεση γιὰ τὴν ὁποιαδήποτε ἀποτίμησι τῆς «Συνόδου» τῆς Κρήτης εἶναι ὁ ἐντοπισμὸς τῶν ἰδιαιτεροτήτων τῆς, πὺ τὴν διαφοροποιοῦν πλήρως ἀπὸ κάθε ἄλλῃ Ὁρθόδοξῃ Σύνοδο.

Ἡ συγκεκριμένη «Σύνοδος» πραγματοποιήθηκε ὄχι γιὰ νὰ καταδικάσει κάποια αἵρεσι, ἀλλὰ γιὰ νὰ παράσχει ἐκκλησιαστικότητα στὶς αἱρέσεις· ὄχι γιὰ νὰ ἐπιλύσει κανονικὰ ζητήματα, ἀλλὰ γιὰ νὰ παραβιάσει συνειδητὰ τοὺς κανόνες καὶ νὰ λάβει ἀντικανονικὰς ἀποφάσεις· ὄχι γιὰ νὰ ἐνισχύσει καὶ ἀναδείξει τὴν ἐνότητα τῶν Ὁρθοδόξων, ἀλλὰ γιὰ νὰ ἐπιβάλλει τὴν κατασκευασμένη «ἐνότητα» μὲ τοὺς αἰρετικούς!

Καὶ ὅπως πολὺ ὀρθὰ παρατηρεῖ ὁ Σεβασμιώτατος Μητροπολίτης Πειραιῶς κ. Σεραφεῖμ: **«Σύνοδος**, ἡ ὁποία δὲν διαστέλλει “ἀναμέσον βεβήλου καὶ ἁγίου” (Ὁρος τῆς Ζ' Οἰκουμενικῆς), τὴν Ὁρθοδοξία ἀπὸ τὴν αἵρεσι, τὴν ἀλήθεια τοῦ Χριστοῦ ἀπὸ τὴν δαιμονικὴ πλάνη, νομιμοποιώντας ἐκκλησιαστικὰ τὴν αἵρεσι, δὲν μπορεῖ νὰ εἶναι πραγματικὰ Ὁρθόδοξῃ, ἀλλὰ ἐκπίπτει σὲ ψευδοσύνοδο»¹⁸.

(*) Πηγή: http://epomeni-tois-agiois-patrasi.blogspot.gr/2016/09/blog-post_16.html.

• Ἐπιμέλ., ὑπέριτλ., παράγρ., ἐντονα ἡμέτ.

18. Ἀνακοινωθὲν Ἱερᾶς Μητροπόλεως Πειραιῶς, 2 Μαρτίου 2016.

Ἡ «Σύνοδος» δὲ αὐτὴ ἦταν ἐξ ἀρχῆς ἐνταγμένη στὸ συνολικὸ ἐγχείρημα γιὰ τὴν ἀποδόμηση τῆς ἀγιοπνευματικῆς ἐνότητας τῆς Ἐκκλησίας. **Τὸ** ἐγχείρημα αὐτό, ποὺ ξεκίνησε, **τῇ συνεργίᾳ τοῦ πονηροῦ**, ἀπὸ τὶς ἀρχές ἀκόμη τοῦ εἰκοστοῦ αἵωνα, **μὲ πρωτοβουλία τοῦ Οἰκουμενικοῦ Πατριαρχείου**, εἶναι πολυεπίπεδο καὶ καταλαμβάνει διαφόρους τομεῖς.

Κινεῖται δὲ σὲ δύο κεντρικοὺς ἄξονες: **α)** τὸν Θεολογικὸ Διάλογο μὲ τοὺς ἑτεροδόξους καὶ **β)** τὶς Διορθόδοξες Συναντήσεις καὶ Διασκέψεις (ποὺ συστηματοποιοῦνται ἀπὸ τὸ 1961 καὶ ἐντεῦθεν) στὴν πορεία τους πρὸς τὴν «Ἁγία καὶ Μεγάλη Σύνοδος». **Ἡ** κοινὴ συνισταμένη καὶ τῶν δύο αὐτῶν ἀξόνων εἶναι ὁ Οἰκουμενισμός.

1. Τί εἶναι ὁ Οἰκουμενισμὸς

Ἡ Οἰκουμενισμὸς ἐμφανίζεται γιὰ πρώτη φορὰ κατὰ τὸ δεῦτερο μιστὸ τοῦ 19ου αἰ. στὸν αἰρετικὸ προτεσταντικὸ χῶρο ὡς προσπάθεια προσεγγίσεως καὶ συνεργασίας ὄλων τῶν προτεσταντικῶν ὁμολογιῶν.

Ἀπὸ τὶς ἀρχές τοῦ 20οῦ αἰ., **μὲ ἀποκλειστικὴ εὐθύνη καὶ πρωτοβουλία τοῦ Οἰκουμενικοῦ Πατριαρχείου**, ὁ Οἰκουμενισμὸς κυφορεῖται, προβάλλεται καὶ σταδιακὰ ἐπιβάλλεται στὴν Ὁρθόδοξη Ἐκκλησία μας ὡς ἡ κίνηση αὐτή, ποὺ ἔχει στόχο τῆς, σύμφωνα μὲ τοὺς πρωταγωνιστές τῆς, «τὴν ἐπανένωση τῶν διηρημένων Χριστιανῶν καὶ τῶν ἐκκλησιῶν».

Πρόκειται γιὰ μιὰ προσπάθεια «ἐπανένωσης», ποὺ ἐπιχειρεῖται χωρὶς θεολογικὲς προϋποθέσεις, παραβλέποντας τὶς δογματικὲς διαφορές, τὴν Ὁρθόδοξη Παράδοση καὶ πρακτικὴ τῶν Ἁγ. Πατέρων, τὶς ἀποφάσεις Οἰκουμενικῶν καὶ Τοπικῶν Συνόδων καὶ τοὺς ἱεροὺς Κανόνες.

Μιὰ προσπάθεια «ἐπανένωσης» ποὺ βασίζεται κυρίως στὰ «ἐνοῦντα», στὰ κοινὰ σημεῖα, θεολογικὰ καὶ μὴ, κοινωνικὰ καὶ πολιτικά, καὶ ποὺ γιὰ τὸ λόγο αὐτὸ «**διολισθαίνει ὄλο καὶ περισσότερο σὲ συμβιβαστικὲς-συγκρητιστικὲς τακτικὲς ποὺ ἀναιροῦν θεμελιώδεις ἀρχές τῆς ὀρθοδόξου πίστεώς μας**»¹⁹ καὶ ἀναιροῦν τὴν αὐτοσυνειδησία τῆς Μίας, Ἁγίας, Καθολικῆς καὶ Ἀποστολικῆς Ἐκκλησίας.

Τὸ «οἰκουμενιστικὸ ὄραμα» στὴν προέκτασή του δὲν περιορίζεται μόνο στὴν «ἐνωση τῶν χριστιανικῶν ἐκκλησιῶν» (Ὁρθό-

19. Ὑπόμνημα περὶ Οἰκουμενισμοῦ, Ἱερᾶς Μονῆς Παρακλήτου, Ὠρωπὸς Ἀττικῆς 2004.

δοξοί, Παπικοί, Προτεστάντες, Ἀντιχαλκηδόνιοι), ἀλλὰ ἐπεκτείνεται καὶ στὶς «θρησκείες τοῦ κόσμου».

Σὲ πρώτη φάση ξεκινᾷ ἀπὸ τὶς λεγόμενες μονοθεϊστικὲς θρησκείες (Χριστιανισμός, Ἰουδαϊσμός, Ἰσλαμ) μὲ προοπτικὴ νὰ ἐπεκταθεῖ καὶ στὶς ὑπόλοιπες (Ἰνδουισμὸς, Βουδισμὸς κ.ἄ.).

Ἔχουμε, ἔτσι, ἐκτὸς ἀπὸ τὸν **διαχριστιανικὸ Οἰκουμενισμό**, καὶ τὸν **διαθρησκευτικὸ Οἰκουμενισμό**.

Ὁ Οἰκουμενισμὸς προβάλλεται, ἐνεργεῖ καὶ ἐπιβάλλεται μὲ τοὺς ὅρους, τὰ μέσα καὶ τὶς πρακτικὲς τῆς *Νέας Ἐποχῆς*. **Ἡ** ἰδιαιτερότητά του σὲ σχέση μὲ τὶς ἄλλες γνωστὲς αἱρέσεις ποὺ ἔχουν ἐμφανισθεῖ, εἶναι πὼς ὁ Οἰκουμενισμὸς περικλείει μέσα του ὅλες τὶς ἄλλες αἱρέσεις, γι' αὐτὸ καὶ ὁ Ἅγιος Ἰουστίνος Πόποβιτς χαρακτήρισε πολὺ εὐστοχα τὸν Οἰκουμενισμό ὡς παναίρεση:

«Ὁ Οἰκουμενισμὸς εἶναι κοινὸν ὄνομα διὰ τοὺς ψευδοχριστιανισμούς, διὰ τὰς ψευδοεκκλησίας τῆς Δυτικῆς Εὐρώπης. **Μ**έσα του εὐρίσκεται ἡ καρδιά ὅλων τῶν εὐρωπαϊκῶν οὐμανισμῶν μὲ ἐπικεφαλῆς τὸν Παπισμὸ. **Ὅ**λοι δὲ αὐτοὶ οἱ ψευδοχριστιανισμοί, ὅλοι αἱ ψευδοεκκλησῖαι δὲν εἶναι τίποτε ἄλλο παρὰ μία αἵρεσις παραπλευρῶς εἰς τὴν ἄλλην αἵρεσιν. **Τ**ὸ κοινὸν εὐαγγελικὸν ὄνομά τους εἶναι ἡ παναίρεσις»²⁰.

Ὁ Οἰκουμενισμὸς δὲν προσβάλλει, ἀπλὰ καὶ μόνο, μία συγκεκριμένη ἀλήθεια, ἀλλὰ τὸ συνολικὸ οἰκοδόμημα τῆς ὀρθοδόξου πίστεως, χωρὶς ὅμως φαινομενικὰ νὰ τὸ ἀμφισβητεῖ. **Ἡ** οὐνιτίζουσα μάλιστα διάσταση τοῦ Οἰκουμενισμοῦ, ἡ ὁποία παγιώθηκε στὶς μέρες μας, στηρίζεται σὲ καθαρὰ *νεοεποχίτικη λογική*. **Δ**ὲν θίγει ἐξωτερικὰ τὴν Ὄρθοδοξία, ἀλλὰ τὴν ἀπογυμνώνει ἀπὸ τὸν ἀποκαλυπτικὸ καὶ σωτηριολογικὸ της χαρακτήρα, καθὼς τὴν ἐξομοιώνει μὲ τὴν αἵρεση, τὴν ὁποία ἀναγνωρίζει ὡς μία ἄλλη ἐκδοχὴ τῆς ἀληθείας.

Ὁὶ αὐθαίρετες τακτικὲς καὶ ἐπιλογὲς τῶν συγχρόνων οἰκουμενιστῶν, οἱ ἀντορθόδοξες καὶ προδοτικὲς τῆς πίστεως ἐνεργειὲς τοὺς συντείνουν καὶ ὀδηγοῦν στὴν κατάλυση τῆς ἀγιοπνευματικῆς ἐνότητος τῆς Ἐκκλησίας, τὴν προώθηση καὶ ἐπιβολὴ ἐνὸς Πρώτου –ἀνευ ἴσων– καὶ στὴν Ὄρθόδοξη Ἀνατολή, τὴν ἀναγνώριση ἐκκλησιαστικότητας στοὺς αἰρετικούς, τὴν ἐπιβολὴ τῆς ιδέας τῆς ψευδοενότητος, ποὺ θὰ ὀδηγήσει τελικὰ

20. Ἀγ. Ἰουστίνου Πόποβιτς, Ἡ Ὄρθόδοξος Ἐκκλησία καὶ ὁ Οἰκουμενισμός, ἐκδ. Ἱ.Μ. Ἀρχαγγέλων Τσέλιε, Βάλιεβο-Σερβία, σελ. 224.

στην λεγόμενη «ένωση τῶν Ἐκκλησιῶν», με ἀπώτερη κατάληξη τὴν πανθρησκεία τῆς Νέας Ἐποχῆς.

Ὅλες αὐτὲς οἱ προσπάθειες τῆς ἀποδόμησης τῆς Ἐκκλησίας ἔχουν ἐκβάλλει θεσμικὰ καὶ κατὰ ἀποδεικτικὸ τρόπο στὴν «Σύνοδο» τῆς Κρήτης.

Εἶναι φανερό, ὅτι ἡ Κανονική, Ἐκκλησιολογική καί, κατὰ συνέπεια, δογματικὴ ἐκτροπὴ τῆς «Συνόδου» τῆς Κρήτης δὲν ἦταν μόνον μία ἐσφαλμένη δογματικὰ ἀπόφαση· δὲν προέκυψε ξαφνικὰ καὶ ἀναπάντεχα κατὰ τὴν διάρκειά τῶν ἐργασιῶν τῆς.

Ἀντίθετα, ἀποτελοῦσε συγκεκριμένη ἐπιλογὴ τοῦ Οἰκουμενικοῦ Πατριαρχείου καὶ τῶν δορυφόρων του· ἦταν μία προμελετημένη, καλὰ ὀργανωμένη καὶ μεθοδικὰ στοχευμένη ἐκτροπὴ στὰ πλαίσια τοῦ ἐγχειρήματος, ποὺ περιγράψαμε παραπάνω.

2. Ἡ προετοιμασία τῆς «Συνόδου»

Ἡ ἐπίτευξη ὅλων αὐτῶν τῶν στόχων ἀπαιτοῦσε καλὰ μελετημένους χειρισμούς. Γι' αὐτὸ καὶ διήρκησε ἑκατὸ ὀλόκληρα χρόνια ὅλη αὐτὴ ἡ προσπάθεια· ἑκατὸ ὀλόκληρα χρόνια γεμᾶτα αὐθαιρεσίες, μονομερεῖς ἐνέργειες καὶ ἐπιβολές· γεμᾶτα τακτικισμούς, μεθοδεύσεις, ἴντριγκες, μηχανορραφίες· γεμᾶτα ἀδιαφάνεια, μυστικοπάθεια, ἀπειλές, ἐκφοβισμούς καὶ ἐκβιασμούς.

Μὲ τέτοιες πρακτικὲς προετοιμάζονται καὶ ὀλοκληρώνονται, ἐδῶ καὶ ἕναν αἰῶνα, –βῆμα πρὸς βῆμα– ὅλες οἱ ἀπαιτούμενες κινήσεις, ὥστε νὰ λάβει πανορθόδοξο κύρος καὶ ἀναγνώριση ἡ οἰκουμενιστικὴ ἐκτροπὴ τοῦ Φαναρίου, ποὺ ξεκίνησε στὶς ἀρχὲς τοῦ 20οῦ αἰῶνα, ἐντελῶς αἰφνιδιαστικὰ καὶ χωρὶς κανένα ἀπολύτως θεολογικὸ ἔρεισμα.

Οἱ Πατριαρχικὲς ἐγκύκλιοι τοῦ 1902, 1904 καὶ 1920 μετέβαλαν καθοριστικὰ τὴν στάση τοῦ Οἰκουμενικοῦ Πατριαρχείου ἐναντὶ τῶν αἰρετικῶν τῆς Δύσεως, ἀνατρέποντας ριζικὰ καὶ καταπατώντας τὴν ὀρθόδοξη ἐκκλησιολογία.

«Αὐτὸ ποὺ αἰφνιδιάζει», παρατηρεῖ ὁ π. Γ. Μεταλληνός, «εἶναι ἡ χρησιμοποιοῦμενη στὸ κείμενο αὐτὸ γλώσσα. Χωρὶς καμμία, καὶ στὸ ἐλάχιστο, κίνηση ἐπιστροφῆς τοῦ προτεσταντικοῦ κόσμου στὴν ἐκκλησιαστικότητα, καὶ ἐνῶ 32 χρόνια πρὶν εἶχε δογματισθεῖ τὸ παπικὸ ἀλάθητο στὴν Α' Βατικανῆ (1870), οἱ χριστιανικὲς αἱρέσεις τῆς Δύσεως καλοῦνται “αἱ δύο μεγάλες τοῦ Χριστιανισμοῦ ἀναδενδράδες”»²¹.

21. Πρωτοπρεσβυτέρου Γ. Μεταλληνοῦ, Οἰκουμενικὸ Πατριαρχεῖο καὶ Οἰκουμενισμός, Πρακτικὰ Διορθόδοξου Ἐπιστημονικοῦ Συνεδρίου: Οἰκουμενισμός, Γένεση-Προσδοκίες-Διαψεύσεις, Τόμος Α', ἐκδ. Θεοδρομία, Θεσσαλονίκη 2008, σελ. 237-238.

Ἡ Πατριαρχικὴ ἐγκύκλιος τοῦ 1902 ἐστάλη πρὸς ὅλες τὶς Τοπικὲς Ὁρθόδοξες Ἐκκλησίες καὶ ζητοῦσε τὶς ἀπόψεις τοὺς γιὰ τὴν δυνατότητα προσεγγίσεως μὲ τοὺς παπικοὺς. **Ὅ**λες οἱ ἀπαντήσεις τῶν Ὁρθοδόξων Ἐκκλησιῶν ἦταν ἀρνητικὲς ὡς πρὸς αὐτὴ τὴν δυνατότητα. **Π**αρὰ τὴν ἀρνητικὴ αὐτὴ ἀπάντηση, τὸ Οἰκουμενικὸ Πατριαρχεῖο ἐπανερχεταί μὲ τὴν νέα ἐγκύκλιό του τὸ 1920 «πρὸς τὰς ἀπανταχοῦ Ἐκκλησίας τοῦ Χριστοῦ» **«φρονοῦσα** ὅτι ἡ τῶν διαφόρων Χριστιανικῶν Ἐκκλησιῶν προσέγγιςις πρὸς ἀλλήλας καὶ κοινωνία οὐκ ἀποκλείεται ὑπὸ τῶν ὑφισταμένων μεταξὺ αὐτῶν δογματικῶν διαφορῶν»²².

Τὰ κριτήρια ποὺ τίθενται ἀπὸ πλευρᾶς Οἰκουμενικοῦ Πατριαρχείου γι' αὐτὴ τὴν «προσέγγιση» εἶναι ἀποκλειστικὰ κοινωνικὰ καὶ πολιτικά. **Κ**άθε θεολογικὴ ἀναφορὰ ἀπουσιάζει καὶ ὁ θεολογικὸς λόγος παραχωρεῖ τὴν θέση του στὴν κοινωνικὴ πολιτικὴ καὶ διπλωματία. **Ὡ**ς βασικὴ ἀναγκαιότητα ποὺ ἐπιβάλλει τὸν οἰκουμενικὸ διάλογο καὶ τὴν «συνεργασία τῶν ἐκκλησιῶν» ὀρίζονται τὰ δεινὰ ποὺ προκάλεσε ὁ πρόσφατος τότε πρῶτος παγκόσμιος πόλεμος.

Παρὰ τὴν παντελῆ ἔλλειψη θεολογικῶν ἐπιχειρημάτων, ἡ Πατριαρχικὴ Ἐγκύκλιος προτείνει τὴν σύσταση τῆς «Κοινωνίας τῶν Ἐκκλησιῶν» –πρόδρομο τοῦ ΠΣΕ (Παγκοσμίου Συμβουλίου Ἐκκλησιῶν)– στὰ πρότυπα τῆς «Κοινωνίας τῶν Ἐθνῶν», ποὺ μόλις εἶχε ἰδρυθεῖ. **Δ**ιατυπώνει δὲ ἔνδεκα **βασικὰ σημεῖα**, βάσει τῶν ὁποίων θὰ οἰκοδομηθοῦν οἱ ἀπαραίτητες καλὲς σχέσεις καὶ ἡ φιλία μεταξὺ τῶν «ἐκκλησιῶν».

Εἶναι χαρακτηριστικὸ καὶ ἀποκαλυπτικὸ τῶν προθέσεων καὶ τῶν μεθοδεύσεων ποὺ ὑπῆρχαν τὸ γεγονός, ὅτι τὰ ἔνδεκα αὐτὰ σημεῖα ἀπετέλεσαν τὶς βασικὲς «σταθερὲς» τοῦ Οἰκουμενισμοῦ καὶ ἀκολουθήθηκαν –βῆμα πρὸς βῆμα– μὲ ἀπόλυτη πιστότητα μέχρι καὶ τὶς μέρες μας. **Κ**άθε φορὰ δὲ ποὺ ἓνα ἀπὸ αὐτὰ τὰ βήματα ὀλοκληρῶνεται, ξεκινᾷ ἡ προετοιμασία γιὰ τὴν πραγματοποίηση καὶ τοῦ ἐπόμενου.

Τὰ σημεῖα αὐτὰ περιγράφονται στὴν Πατριαρχικὴ Ἐγκύκλιο ὡς ἐξῆς:

«α) διὰ τῆς παραδοχῆς ἐνιαίου ἡμερολογίου πρὸς ταυτόχρονον ἑορτασμὸν τῶν μεγάλων χριστιανικῶν ἑορτῶν ὑπὸ πασῶν τῶν Ἐκκλησιῶν, **β)** διὰ τῆς ἀνταλλαγῆς ἀδελφικῶν γραμμάτων κατὰ

²². Ἰω. Καρμίρη, *Τὰ Δογματικὰ καὶ Συμβολικὰ Μνημεῖα τῆς Ὁρθοδόξου Καθολικῆς Ἐκκλησίας*, τόμ. 2, Ἀθήνα 1953, σελ. 957

τὰς μεγάλας τοῦ ἐκκλησιαστικοῦ ἐνιαυτοῦ ἑορτάς, ἐν αἷς εἴθι-
σται, καὶ ἐν ἄλλαις ἐκτάκτοις περιστάσεσι, **γ**) διὰ τῆς οἰκειότε-
ρας συσχετίσεως τῶν ἑκασταχοῦ εὐρισκομένων ἀντιπροσώπων
τῶν διαφόρων Ἐκκλησιῶν, **δ**) διὰ τῆς ἐπικοινωνίας τῶν Θεο-
λογικῶν Σχολῶν καὶ τῶν ἀντιπροσώπων τῆς θεολογικῆς ἐπι-
στήμης καὶ διὰ τῆς ἀνταλλαγῆς τῶν ἐν ἑκάστη Ἐκκλησίᾳ ἐκ-
δομένων θεολογικῶν καὶ ἐκκλησιαστικῶν περιοδικῶν καὶ συγ-
γραμμάτων, **ε**) διὰ τῆς ἀποστολῆς νέων χάριν σπουδῶν ἀπὸ
τῆς μιᾶς εἰς τὰς σχολὰς τῆς ἄλλης Ἐκκλησίας, **στ**) διὰ τῆς
συγκροτήσεως παγκριστιανικῶν συνεδρίων πρὸς ἐξέτασιν ζη-
τημάτων κοινῶν πάσαις ταῖς Ἐκκλησίαις ἐνδιαφέροντος, **ζ**) διὰ
τῆς ἀπαθοῦς καὶ ἐπὶ τὸ ἱστορικώτερον ἐξετάσεως τῶν δογματι-
κῶν διαφορῶν ἀπὸ τῆς ἔδρας καὶ ἐν ταῖς συγγραφαῖς, **η**) διὰ
τοῦ ἀμοιβαίου σεβασμοῦ τῶν κρατούντων ἐν ταῖς διαφοροῖς
Ἐκκλησίαις ἡθῶν καὶ ἐθίμων, **θ**) διὰ τῆς παροχῆς ἀμοιβαίων
εὐκτηρίων οἴκων καὶ κοιμητηρίων διὰ τὰς κηδεῖας καὶ τὴν
ταφὴν τῶν ἐν τῇ ξένη ἀποθνησκόντων ὀπαδῶν τῶν ἐτέρων Ὁμο-
λογιῶν, **ι**) διὰ τοῦ διακανονισμοῦ μεταξὺ τῶν διαφόρων Ὁμο-
λογιῶν τοῦ ζητήματος τῶν μικτῶν γάμων, **ια**) διὰ τῆς πρόφρονος
τέλος ἀμοιβαίας ὑποστηρίξεως τῶν Ἐκκλησιῶν ἐν τοῖς ἔργοις
τῆς θρησκευτικῆς ἐπιρρώσεως, τῆς φιλανθρωπίας καὶ τοῖς
παραπλησίαις»²³.

Ἔολε αὐτὸ τὸ ἐγχεῖρημα, λοιπόν, ποὺ ὀργανώθηκε καὶ ξεκίνησε
τις πρῶτες δεκαετίες τοῦ 20οῦ αἰῶνα, ἡ **μετάλλαξη**, δηλαδή,
τῆς ὀρθοδόξου ἐκκλησιολογίας, ποὺ ἔκτοτε καλλιεργήθηκε καὶ
ἐδραιώθηκε συστηματικά, ἀποζητοῦσε καὶ ἐπεδίωκε, ἐπὶ ἑκατὸ
ὀλόκληρα χρόνια, τὴν πανορθόδοξη θεσμικὴ κατοχύρωσή της,
ὥστε νὰ προβάλλεται καὶ νὰ χρησιμοποιεῖται ἀπὸ τοὺς οἰκου-
μενιστὲς ὡς πανορθόδοξη ἀπόφαση. Αὐτὴν ἀκριβῶς τὴν θεσμικὴ
καταξίωση παρεῖχε ἡ «Σύνοδος» τῆς Κρήτης: προσέδωσε ἐκ-
κλησιαστικότητα στὶς αἱρέσεις, τὶς ἀναγνώρισε, δηλαδή, ὡς
«Ἐκκλησίες».

**Πρόκειται οὐσιαστικὰ γιὰ τὴν ἐκτέλεση ἑνὸς προσυμφωνημέ-
νου συμβολαίου**, ἀφοῦ εἶναι γνωστό, ὅτι ὅλα ὅσα διαδραματί-
στηκαν στὴν διάρκεια τῶν ἑκατὸ αὐτῶν χρόνων ἦταν σὲ ἀπόλυτη
συμφωνία καὶ στενὴ συνεργασία μεταξὺ Φαναρίου καὶ Βατικα-
νοῦ καὶ ἐνταγμένα στὰ γενικὰ πλαίσια τοῦ Οἰκουμενισμοῦ καὶ
τοῦ Παγκοσμίου Συμβουλίου Ἐκκλησιῶν.

23. Ἰω. Καρμίρη, ὁ.π., σελ. 958-959.

Ἡ ἐκκλησιολογικὴ μετάλλαξη μὲ τὴν θέσπιση μίας νέας ἐκκλησιολογίας, ποὺ θὰ παρέχει ἐκκλησιαστικότητα στὶς αἱρέσεις, θὰ τὶς ἀναγνωρίζει δηλαδὴ ὡς «Ἐκκλησίες», ἦταν, ἤδη, προαποφασισμένη καὶ προσυμφωνημένη. **Ἐξίσου προαποφασισμένη καὶ προσυμφωνημένη** εἶναι καὶ ἡ τόσο προβαλλόμενη καὶ πολυδιαφημιζόμενη «ένωση τῶν Ἐκκλησιῶν». Παρουσιάζονται, ὅμως, καὶ κοινοποιοῦνται τμηματικὰ καὶ μὲ προσεκτικὰ βήματα, ὥστε νὰ μὴν ὑπάρχουν πολλές καὶ μεγάλες ἀντιδράσεις ἀπὸ τὸ ὀρθόδοξο πλήρωμα καὶ νὰ ἀφομοιώνονται πρὸ εὐκόλα ἀπὸ τοὺς ἀνυποψίαστους πιστοὺς.

Στὶς γραμμὲς ποὺ θὰ ἀκολουθήσουν, θὰ ἐπιχειρήσουμε, ἐντελῶς συνοπτικά, νὰ ἐκδιπλώσουμε καὶ νὰ παρουσιάσουμε ἕναν-ἕναν τοὺς κρίκους αὐτῆς τῆς ἀλυσίδας, ποὺ ἐδῶ καὶ ἕναν αἰῶνα –μεθοδευμένα καὶ συστηματικά– περισφίγγει ἀπειλητικὰ τὴν Ἁγία μας Ἐκκλησία.

3. Οἱ πρῶτες ἀπόπειρες γιὰ τὴν σύγκληση Πανορθόδοξης Συνόδου

Ἡ πρώτη ἀπόφαση γιὰ τὴν σύγκληση τῆς «Ἁγίας καὶ Μεγάλης Συνόδου» λήφθηκε τὸ 1923 στὸ «Πανορθόδοξο Συνέδριο» τῆς Κωνσταντινουπόλεως, ἐνῶ ἀπουσίαζε ἡ πλειοψηφία τῶν Τοπικῶν Ὁρθοδόξων Ἐκκλησιῶν, ἐπὶ πατριαρχίας Μελετίου Μεταξάκη, ὁ ὁποῖος, βέβαια, εἶναι γνωστὸς γιὰ τὸν τεράστιο καὶ ἀνεπανόρθωτο διχασμὸ, ποὺ προκάλεσε στὸ Σῶμα τῆς Ἐκκλησίας μὲ τὴν κατάφωρα παράνομη ἀπόφαση καὶ ἐπιβολὴ τοῦ Γρηγοριανοῦ ἡμερολογίου.

Τότε ξεκίνησε καὶ ἡ κατάρτιση τοῦ καταλόγου μὲ τὰ θέματα τῆς Συνόδου. **Ἀ**ρχικὴ ἐπιδίωξη ἦταν νὰ πραγματοποιηθεῖ μία νέα «Οἰκουμενικὴ Σύνοδος» τὸ 1925, μὲ ἀφορμὴ τὴν ἐπέτειο 1600 ἐτῶν ἀπὸ τὴν πρώτη Οἰκουμενικὴ Σύνοδο στὴν Νίκαια τὸ 325. **Αὐτὸ** τελικὰ δὲν κατέστη ἐφικτὸ καὶ εἶναι ἕνα δείγμα τῆς ἀσυμφωνίας καὶ τῶν ἀντιρρήσεων ποὺ ὑπῆρχαν ἀνέκαθεν γιὰ τὴν συγκεκριμένη Σύνοδο. **Ἡ** σύγκληση τῆς Συνόδου συζητήθηκε, ἐκ νέου, στὰ πλαίσια τῆς «Προκαταρκτικῆς Διορθοδόξου Ἐπιτροπῆς», τὸ 1930 στὸ Ἅγιον Ὄρος, χωρὶς καὶ πάλι νὰ ὑπάρξει κάποιο ἀποτέλεσμα.

Ἡ εἴσοδος στὸ δεῦτερο μισὸ τοῦ 20οῦ αἰῶνα ἐπέφερε μία κατακόρυφη αὐξηση καὶ μία ἰδιαίτερη ἄνθηση τοῦ Οἰκουμενισμοῦ, ποὺ συνδέεται μὲ συγκεκριμένα πρόσωπα καὶ γεγονότα.

Ἐνδεικτικὰ ἀναφέρουμε τὴν ἴδρυση τοῦ Παγκοσμίου Συμβουλίου Ἐκκλησιῶν (ΠΣΕ) τὸ 1948 καὶ τὴν ἀναρρίχηση στοὺς θρόνους τῆς Ρώμης καὶ τῆς Κωνσταντινουπόλεως δύο ἀνδρῶν μὲ προῖστορία καὶ προσωπικὴ γνωριμία μεταξύ τους, μὲ κοινούς στόχους καὶ κοινὴ ἐπικοινωνιακὴ τακτικὴ. Ὁ Καρδινάλιος Angelo Roncalli ἐκλέγεται Πάπας τὸ 1958, γνωστὸς ὡς Πάπας Ἰωάννης ΚΓ' καὶ ὁ Ἀρχιεπίσκοπος Ἀμερικῆς Ἀθηναγόρας ἐκλέγεται Οἰκουμενικὸς Πατριάρχης τὸ 1948.

Τὴν ἴδια ἀκριβῶς περίοδο ἔχουμε τὴν ἐμπλοκὴ τῆς πολιτικῆς, καὶ ἰδιαίτερα τοῦ ἀμερικανικοῦ παράγοντα, στὰ ἐκκλησιαστικὰ ζητήματα. Εἶναι ἡ ἐποχὴ, ποὺ κορυφώνεται ὁ Ψυχρὸς Πόλεμος καὶ οἱ ΗΠΑ ἐνισχύουν ἐνεργᾶ τὸ Φανάρι ὡς τὸ ἀντίπαλον δέος στὴν ἐπιρροή, ποὺ ἐπιθυμοῦν νὰ ἀσκήσουν οἱ Σοβιετικοί, μέσῳ τῆς Ρωσικῆς Ἐκκλησίας, στὶς ὁμόδοξες χῶρες τῆς Ἀνατολικῆς Εὐρώπης. Στὸ πλαίσιο αὐτὸ οἱ δυτικὲς Κυβερνήσεις ὑποστηρίζουν καὶ ἐνισχύουν τὸν «οἰκουμενικὸ διάλογο» καὶ τὶς προσπάθειες γιὰ τὴν «σύσφιγξη τῶν σχέσεων μεταξύ τῶν Ἐκκλησιῶν Ἀνατολῆς καὶ Δύσεως».

Τὸ 1948 ἀνατρέπεται βίαια ἀπὸ τὸν Οἰκουμενικὸ Θρόνο ὁ Πατριάρχης Μάξιμος ὁ Ε', καθὼς τοῦ ἀποδόθηκαν φιλωρωσικὰ αἰσθήματα καὶ κινήσεις. Οἱ ΗΠΑ ἀποφασίζουν νὰ δράσουν ἀποφασιστικὰ καὶ ἐπιθυμοῦν νὰ ἐγκαταστήσουν στὸ Φανάρι ἓνα ἰσχυρὸ πρόσωπο τῆς ἐμπιστοσύνης τους, ἱκανὸ νὰ ἀνταποκριθεῖ στὶς ἀνάγκες ποὺ προαναφέραμε καὶ νὰ ἐκπληρώσει τοὺς συγκεκριμένους στόχους.

Ἐν ὄψει τῆς ἐκλογῆς νέου Πατριάρχου, ἡ τουρκικὴ κυβέρνησις διαγράφει ὅλους τοὺς Ἱεράρχες τῆς Ἐνδημούσης Συνόδου τοῦ Πατριαρχείου ἀπὸ τὸν κατάλογο ὑποψηφίων κι αὐτὸ γιὰτὶ, μὲ τὴν σύμφωνη γνώμη καὶ τῆς ἐλληνικῆς καὶ τῆς ἀμερικανικῆς κυβέρνησις, ἐκλεκτὸς ὑποψήφιος ἦταν ὁ Ἀμερικῆς Ἀθηναγόρας.

4. Ἡ ἐπιβολὴ «Πρώτου» καὶ στὴν Ὁρθοδοξία

Ἐκτοτε, οἱ ΗΠΑ παρέχουν –ὡς μέσο ἐξουδετέρωσης τοῦ ρωσικοῦ παράγοντα ἐπιρροῆς– τὴν ὑποστήριξή τους στὴν πάγια ἐπιδίωξη τοῦ Φαναρίου γιὰ τὴν ἐγκαθίδρυση τοῦ Πρωτείου του στὴν Ὁρθόδοξη Ἀνατολή.

Τὸ ὅλο ζήτημα προβάλλεται συστηματικὰ ἀπὸ κορυφαίους ἐκπροσώπους τοῦ Οἰκουμενικοῦ Πατριαρχείου.

Ὁ Μητροπολίτης Προύσης Ἐλπιδοφόρος μάλιστα ἔφτασε μέχρι

τὸ σημεῖο νὰ καταδικάζει ὡς αἰρετικούς ὄσους δὲν ἀποδέχονται τὴν ἐπιβολὴ τοῦ Πρωτείου στὴν Ὁρθόδοξη Ἐκκλησία:

«**Ἡ** ἄρνηση ἀναγνώρισεως πρωτείου τινὸς στὴν Ὁρθόδοξη Ἐκκλησία, ἐνὸς πρωτείου, τὸ ὁποῖο δὲν μπορεῖ νὰ ἐνσαρκώσει παρὰ κάποιος Πρῶτος –τούτέστι κάποιος Ἐπίσκοπος, ὁ ὁποῖος ἔχει τὸ προνόμιο νὰ εἶναι ὁ πρῶτος μεταξὺ τῶν ἀδελφῶν τοῦ Ἐπισκόπων– **συνιστᾶ αἵρεση**. **Εἶναι** ἀπαράδεκτο αὐτὸ ποὺ συνήθως λέγεται, ὅτι ἡ ἐνότητα μεταξὺ τῶν Ὁρθοδόξων διασφαλίζεται εἴτε ὑπὸ μιᾶς κοινῆς πίστεως καὶ λατρείας εἴτε ὑπὸ τοῦ θεσμοῦ τῆς Οἰκουμενικῆς Συνόδου. **Καὶ** οἱ δύο αὐτοὶ παράγοντες εἶναι ἀπρόσωποι, ἐνῶ στὴν ὀρθόδοξη θεολογία μας ἡ ἀρχὴ τῆς ἐνότητάς μας εἶναι πάντοτε ἓνα πρόσωπο. **Πράγματι**, ὅπως στὸ ἐπίπεδο τῆς Ἁγίας Τριάδος ἡ ἀρχὴ τῆς ἐνότητας δὲν εἶναι ἡ θεία οὐσία, ἀλλὰ τὸ πρόσωπο τοῦ Πατρὸς (ἡ “μοναρχία” τοῦ Πατρὸς), ἔτσι καὶ στὸ ἐκκλησιολογικὸ ἐπίπεδο, στὴν τοπικὴ ἐκκλησία, τὸ σημεῖο τῆς ἐνότητας δὲν εἶναι τὸ πρεσβυτέριο ἢ ἡ κοινὴ λατεία τῶν χριστιανῶν, ἀλλὰ τὸ πρόσωπο τοῦ Ἐπισκόπου. **Ἐπομένως**, ἐπὶ πανορθόδοξο ἐπίπεδο ἡ ἀρχὴ τῆς ἐνότητας δὲν μπορεῖ νὰ στηρίζεται ἐπὶ μιᾶς ιδέας ἢ ἐνὸς θεσμοῦ, ἀλλὰ πρέπει νὰ εἶναι κάποιον πρόσωπο, ἂν βέβαια θέλουμε νὰ παραμείνουμε συνεπεῖς στὴν θεολογία μας»²⁴.

Εἶναι ἐμφανὲς πὼς οἱ ἀπόψεις αὐτὲς τοῦ Μητροπολίτη Προύσης ἀναπαράγουν τὴν θεολογία τοῦ Μητροπολίτη Περγάμου περὶ προσώπου.

Σύμφωνα μὲ τὸν Μητροπολίτη Ναυπάκτου, «ἡ ὅλη προβληματικὴ περὶ τοῦ προσώπου ἀποτελεῖ, χωρὶς νὰ κινδυνολογῶ, μιᾶ αἵρεση, συνέχεια τοῦ ἀρειανισμοῦ, τοῦ μονοθελητισμοῦ καὶ εἶναι ἐπηρεασμὸς ἀπὸ τὴν ὑπαρξιστικὴ φιλοσοφία...»²⁵. «**Ἡ** Ἐκκλησία, κατὰ τὴν διδασκαλία τοῦ Ἀποστόλου Παύλου, εἶναι Σῶμα Χριστοῦ, ἡ βάση τῆς Ἐκκλησίας εἶναι Χριστοκεντρικὴ καὶ ὄχι Τριαδοκεντρικὴ, ἀφοῦ ὁ Χριστὸς “ὁ εἷς τῆς Τριάδος” ἐνηθρώπησε, δηλαδὴ προσέλαβε τὴν ἀνθρώπινη φύση καὶ τὴν θέωσε. **Ὅταν** χαρακτηρίζεται ἡ Ἐκκλησία “εἰκῶν” ἢ “κατ’ εἰκόνα τῆς Ἁγίας Τριάδος”, τότε ἀπὸ αὐστηρῆς θεολογικῆς πλευ-

²⁴. Ἐπίσκεψις, τ. 698, 31/3/2009, σελ. 25.

²⁵. Σεβ. Μητροπολίτου Ναυπάκτου καὶ Ἁγίου Βλασίου Ἱεροθέου, Παρατηρήσεις γιὰ τὴν Ἁγία καὶ Μεγάλη Σύνοδο κατὰ τὴν σύνοδο τῆς Ἱεραρχίας τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος, <http://www.parembasis.gr/index.php/el/menu-tychos-236/4447-2016-03-18>.

ρᾶς γίνεται σύγχυση μεταξύ θεολογίας καὶ οἰκονομίας καὶ σύγχυση μεταξύ ἀκτίστου καὶ κτιστοῦ. **Ἐ**πὶ πλέον, στὴν διατύπωση τῆς Ἐκκλησίας ὡς εἰκόνας τῆς Ἁγίας Τριάδος ἐμφαίνονται πολλοὶ προβληματισμοὶ ὡς πρὸς τὸν συσχετισμὸ μεταξύ τῶν Ἐκκλησιῶν καὶ τῶν ὑποστατικῶν ἰδιωμάτων τῶν προσώπων τῆς Ἁγίας Τριάδος!!!»²⁶.

Εἶναι, ἄλλωστε, χαρακτηριστικὸ ὅτι μὲ τὴν θεολογία του περὶ προσώπου καὶ περὶ τῆς Ἐκκλησίας ὡς εἰκόνας τῆς Ἁγίας Τριάδος καὶ τὴν χρῆση αὐτῆς τῆς θεολογίας γιὰ τὴν ὑποστήριξη τῆς ἐπιβολῆς τοῦ Πρωτείου, ὁ Μητροπολίτης Περγάμου ξεπέρασε ἀκόμη καὶ τοὺς παπικοὺς θεολόγους!

Στὴν Συνεδρία τῆς Μικτῆς Ἐπιτροπῆς Διαλόγου, στὸ Ἄμμάν τῆς Ἰορδανίας τὸν Σεπτέμβριο τοῦ 2014, ἐξέπληξε ἀκόμη καὶ τοὺς παπικοὺς ἀντιπροσώπους.

«Οἱ τελευταῖοι στὰ διαλείμματα τῶν συνεδριάσεων [τῆς Μικτῆς Ἐπιτροπῆς Διαλόγου] ἀπελογοῦντο στοὺς ἐκπροσώπους τῶν Ὀρθοδόξων Ἐκκλησιῶν καὶ δήλωναν ὅτι ἡ Ρωμαιοκαθολικὴ Ἐκκλησία ποτὲ δὲν στήριξε τὸ πρωτεῖο τοῦ Πάπα στὰ ἐπιχειρήματα ποὺ ἐξέθεσε ὁ Μητροπολίτης Περγάμου! **Οἱ** Ρωμαιοκαθολικοὶ σημείωσαν ὅτι ὑποστηρίζουν ὅτι ὁ Πάπας εἶναι διάδοχος στὴν ἐξουσία ἐπὶ τῆς Ἐκκλησίας τοῦ Πέτρου, ἀλλὰ ὅτι ποτὲ δὲν ἐξέφρασαν τὴν ἄποψη ὅτι ὁ Πάπας εἶναι, κατ' ἀναλογία, στὴν θέση τοῦ Θεοῦ Πατρὸς στὴν Ἁγία Τριάδα, θέση ποὺ ὑποστήριξε γιὰ τὸν Ρώμης καὶ γιὰ τὸν Κωνσταντινουπόλεως ὁ Μητροπολίτης Περγάμου!...»²⁷.

Δυστυχῶς, οἱ ἀπόψεις τοῦ Μητροπολίτη Περγάμου περιλαμβάνονται καὶ στὸ Κείμενο τῆς Ἐγκυκλίου τῆς «Συνόδου» τῆς Κρήτης καὶ στὸ Κεφάλαιο I «Ἡ Ἐκκλησία: Σῶμα Χριστοῦ, εἰκὼν τῆς Ἁγίας Τριάδος».

Σκοπός, ἄλλωστε, ἐξαρχῆς τῆς «Συνόδου» ἦταν, μεταξύ τῶν ἄλλων, καὶ ἡ καθιέρωση τοῦ Οἰκουμενικοῦ Πατριάρχου ὡς Πρώτου, ἄνευ ἴσων, στὴν Ὀρθόδοξη Ἐκκλησία. **Οἱ** μονομερεῖς, ἄλλωστε, ἐνέργειες τοῦ Οἰκουμενικοῦ Πατριαρχείου στὰ θέματα τοῦ Οἰκουμενισμοῦ, ὁ παραμερισμὸς, ἡ ὑποτίμηση, ἡ ὑποβάθμι-

26. Σεβ. Μητροπολίτου Ναυπάκτου καὶ Ἁγίου Βλασίου Ἱεροθέου, Μετὰ τὴν «Ἁγία καὶ Μεγάλη Σύνοδος», <http://www.parembasis.gr/index.php/el/menu-teyxos-240/4566-2016-07-09-ligo-meta-amsoe>.

27. Γιώργου Ν. Παπαθανασόπουλου, Μεταδοτικὸ μικρόβιο τὸ παπικὸ πρωτεῖο..., http://aktines.blogspot.gr/2014/11/blog-post_899.html.

ση καὶ ὁ παραγκωνισμὸς ὄλων τῶν Τοπικῶν Ὁρθοδόξων Ἐκκλησιῶν, δημιούργησαν καὶ καθιέρωσαν de facto τὴν ὑπεροχικὴ αὐτὴ θέση τοῦ Φαναρίου.

Οἱ ἐκπρόσωποι τοῦ Φαναρίου, ἀκολουθώντας παγίως μία μονομερὴ τακτικὴ καὶ ἐπιβάλλοντας κάθε φορὰ τὶς δικές τους ἐπιλογές καὶ ἀποφάσεις ὑπερέβησαν συστηματικὰ καὶ ἐξακολουθητικὰ τὸν συντονιστικὸ ρόλο τοῦ Οἰκουμενικοῦ Πατριαρχείου στοὺς Θεολογικοὺς Διαλόγους καὶ τὶς Διορθόδοξες Διασκέψεις. **Προκάλεσαν**, ἔτσι, τὴν δίκαιη ἀντίδραση ἐκ μέρους τῶν ὑπολοίπων Ὁρθοδόξων Τοπικῶν Ἐκκλησιῶν.

Ἀνατρέχοντας καὶ πάλι στὸ παρελθόν, διαπιστώνουμε ὅτι ἡ Ἐκκλησία τῆς Ἑλλάδος προέβαλε πάντοτε σθεναρὴ ἀντίσταση ἔναντι τῶν ἐπιβουλῶν τοῦ Φαναρίου καὶ ἀρνεῖτο νὰ ἀποδεχθεῖ καὶ νὰ ἀναγνωρίσει τὴν μονοκρατορία, πὺ ἀὐτὸ ἐπέδιωκε νὰ ἐγκαθιδρύσει ἔναντι τῶν ἄλλων Τοπικῶν Ὁρθοδόξων Ἐκκλησιῶν. **Ἀρνεῖτο**, δηλαδή, νὰ ἀναγνωρίσει τὴν ἐπιβολὴ ἐνὸς Πρώτου, ὄχι μεταξύ ἴσων, ἀλλὰ ἄνευ ἴσων· τὴν ἐπιβολὴ ἐνὸς Πρωτείου ἐξουσίας καὶ ὄχι Πρωτείου τιμῆς μέσα στὴν Ὁρθόδοξη Ἐκκλησία.

Ἀναφέρουμε ἐνδεικτικὰ τὴν σφοδρὴ ἀντίδραση τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος στὴν σπουδὴ τοῦ Πατριάρχου Ἀθηναγόρα νὰ συγκαλέσει ἐσπευσμένα τὴν Πανορθόδοξη Διάσκεψη τὸ 1963 καὶ τὴν προσπάθειά του γιὰ τὴν ἐγκαθίδρυση τῆς πρωτοκαθεδρίας του ἔναντι τῶν ὑπολοίπων Ὁρθοδόξων.

Ἡ Ἱερὰ Σύνοδος τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος **«κατεδίκασεν** ὁμοφώνως τὸν ἔξω πάσης Κανονικῆς δεοντολογίας τρόπον, δι' οὗ ἐπιδιώκεται ἡ συγκρότησις τοῦ περὶ οὗ πρόκειται Διορθόδοξου Συνεδρίου, κωλυομένη ἐκ τῶν Ἱ. Κανόνων νὰ ἀναγνωρίσῃ μονοκρατορίαν, εἰς οἷονδήποτε τῶν Πρωτοκαθέδρων Ἐπισκόπων τῆς Ἐκκλησίας»²⁸.

Ἀπευθυνόμενη δὲ πρὸς τὸν Πατριάρχου Ἀθηναγόρα τοῦ δηλώνει ὅτι **«ἀπέληξεν** εἰς τὴν ἀμετάτρεπτον ἀπόφασιν, ὅπως μὴ μετάσχῃ τῆς ὑπὸ τῆς Ὑμετέρας Παναγιότητος καὶ μόνον ἀποφασισθεῖσης Διορθόδοξου ταύτης Διασκέψεως, ἧς αἱ ἐπιπτώσεις θέλουν ἀσφαλῶς κατεργασθῆ τὴν καταρράκωσιν τῆς Ἁγιωτάτης Ἐκκλησίας ἡμῶν»²⁹.

²⁸. Χρυσοστόμου Β', Ἀρχιεπισκόπου Ἀθηνῶν καὶ πάσης Ἑλλάδος, Τα Πεπραγμένα ἀπὸ 15-7-1963 μέχρι 15-7-1964, σελ. 18-19.

²⁹. Χρυσοστόμου Β', Ἀρχιεπισκόπου Ἀθηνῶν καὶ πάσης Ἑλλάδος, ὁ.π., σελ. 19-20.

5. Ἡ πατριαρχία Ἀθηναγόρα - συμφωνία γιὰ τὴν «ἔνωση»

Ἡ πατριαρχία Ἀθηναγόρα, τὰ ἀναπάντεχα καὶ ἀνεξέλεγκτα οἰκουμενιστικά του ἀνοίγματα, ἡ ἀνείπωτη καὶ ἀχαρακτήριστη περιφρόνηση καὶ καταπάτηση τῶν κανόνων καὶ τῆς τάξης τῆς Ἐκκλησίας, ἡ παράτολμη καὶ καθ' ὅλα ὑπερβολικὴ, «ἄνευ ὄρων καὶ ὀρίων», σύμφωνα μὲ τὸν ἴδιο, προσέγγισή του πρὸς τοὺς παπικούς, ἡ ἀνεκδιήγητη ἰλαροτραγωδία καὶ ἡ ἀκατάσχετη ἀγαπολογία στὶς συναντήσεις μαζί τους, τὰ ἐπικοινωνιακὰ τεχνάσματα καὶ ὁ πόλεμος τῶν ἐντυπώσεων, ἦταν μία διαρκῆς πρόκληση γιὰ τὸ ὀρθόδοξο ἦθος καὶ τὴν παράδοση τῆς Ἐκκλησίας μας καί, ὅπως ἦταν φυσικό, δὲν εἶχε σὲ καμμία περίπτωση τὴν συγκατάθεση τῶν Τοπικῶν Ὁρθοδόξων Ἐκκλησιῶν.

Μέσα στὴν συνολικὴ πληθωρικὴ οἰκουμενιστικὴ του δραστηριότητα ὁ Πατριάρχης Ἀθηναγόρας ἦταν ἐπόμενο νὰ ἐντάξει τὴν ἀνακίνηση τῶν διαδικασιῶν γιὰ τὴν σύγκληση τῆς Πανορθόδοξου Συνόδου. **Ἀναδεικνύεται**, ἔτσι, μὲ τὸν πλέον ἐμφαντικὸ τρόπο, ἡ **ἄμεση συνάρτηση τῆς λεγόμενης Μεγάλης Συνόδου μὲ τοὺς στόχους καὶ τὶς ἐπιδιώξεις τοῦ Οἰκουμενισμοῦ.**

Μὲ τὴν ἀναρρίχσή του στὸν Θρόνο τῆς Κωνσταντινουπόλεως ὁ Πατριάρχης Ἀθηναγόρας ξεκίνησε ἐπίσημες καὶ μυστικὲς ἐπαφές μὲ τὸ Βατικανό.

«Ὁ Ἀθηναγόρας ἐπὶ συνεχῆ ἔτη διαπραγματεύεται παρασκηνακῶς μὲ τὸ Βατικανὸ τὴν συνάντησί του μὲ τὸν Πάπα. Διαμεσολαβητὴς εἶναι ὁ Ρουμάνος Ἀρχιμανδρίτης Σκρίμα, διαπρεπὴς θεολόγος, καὶ διάφορες προσωπικότητες τοῦ καθολικοῦ κόσμου»³⁰.

Οἱ στενὲς σχέσεις καὶ οἱ ἐπαφές, ποὺ εἶχε ἀναπτύξει ἀπὸ ἐτῶν μὲ τὸν Καρδινάλιο Angelo Roncalli, μετέπειτα Πάπα Ἰωάννη ΚΓ', εἶχαν ὀδηγήσει σὲ ἀποφάσεις γιὰ τὴν προώθηση, ἀπὸ κοινοῦ, τῆς «ἐνώσεως τῶν ἐκκλησιῶν».

Γιὰ τὸν Πάπα Ἰωάννη **«ἡ** ἔνωσις θὰ εἶναι ἔνωσις καρδιῶν. Ἐνωσις προσευχῆς. Ἐνωσις – καρπὸς ἀναζητήσεως τοῦ ἐνὸς ὑπὸ τοῦ ἄλλου»³¹ καὶ θὰ πρέπει νὰ στηριχθεῖ στὶς ἀρχὲς τῆς Γαλλικῆς Ἐπαναστάσεως.

«Ἐὰν δὲν ἐπικρατήσῃ τὸ σύνθημα τῆς Γαλλικῆς Ἐπαναστάσεως: ἐλευθερία, ἰσότης, ἀδελφότης, οὔτε εἰρήνη θὰ ὑπάρξῃ με-

30. Καθ. Δ. Τσάκωνα, Ἀθηναγόρας ὁ Οἰκουμενικὸς τῶν Νέων Ἰδεῶν, Ἀθῆναι 1976, σελ. 93.

31. Καθ. Δ. Τσάκωνα, ὁ.π. σελ. 95.

ταξὺ τῶν ἔθνῶν, οὔτε ἔνωσις μεταξύ τῶν Ἐκκλησιῶν»³².

Τὴν μυστικὴ αὐτὴ ἀπόφαση μεταξύ Φαναρίου καὶ Βατικανοῦ γιὰ τὴν προώθηση τῆς «ένωσης τῶν Ἐκκλησιῶν» ἀκολούθησαν συγκεκριμένες κινήσεις καὶ πρωτοβουλίες μὲ τεράστιο συμβολικὸ καὶ ἐπικοινωνιακὸ χαρακτήρα. Πρόκειται γιὰ τὴν πολύκροτη συνάντηση τοῦ Πατριάρχου Ἀθηναγόρα μὲ τὸν μετέπειτα Πάπα Παῦλο ΣΤ' στὰ Ἱεροσόλυμα τὸ 1964.

Ἦταν πραγματικὰ μία πρωτόγνωρη καὶ ἀναπάντεχη ἀπόφαση τοῦ Πατριάρχου Ἀθηναγόρα, πὺ ἀνέτρεψε μέσα σὲ μιὰ στιγμή κάθε δεδομένο τῆς Ὁρθοδόξου Ἐκκλησίας, ἱεροὺς Κανόνες, συνοδικότητα, ἀγιοπατερικὴ παράδοση, δογματικὴ καὶ ἐκκλησιαστικὴ συνείδηση καὶ τόσα ἄλλα. Καὶ νὰ σκεφτεῖ κανεὶς πὺς ἐπρόκειτο γιὰ ἀποφάσεις ἐνὸς καὶ μόνο ἀνδρός, χωρὶς καμμία προηγούμενη πανορθόδοξη ἀπόφαση ἐπ' αὐτῶν!

«Αἱ ἄνω ἀπόψεις τοῦ Οἴκουμενικοῦ Πατριάρχου... ἐδημιούργησαν παρὰ τοῖς Ὁρθοδόξοις ἀλγεινὴν ἐντύπωσιν... Τὸ ἀποφασιστικὸν τοῦτο καὶ ἀπρόοπτον βῆμα τοῦ Πατριαρχείου, ἔδει νὰ καταστῆ ἀντικείμενον κοινῆς συσκέψεως καὶ ἀποφάσεως τῶν κατὰ τόπους ἁγίων Ὁρθοδόξων Ἐκκλησιῶν»³³, κατήγγειλε καὶ πάλι ἡ Ἐκκλησία τῆς Ἑλλάδος.

Ἡ συνάντηση Πάπα-Πατριάρχου ἐπέδυσσε συστηματικὰ στὴν δύναμη τῆς εἰκόνας, τοῦ συμβολισμοῦ καὶ τῶν ἐντυπώσεων. Ἐπικοινωνιακὴ τακτικὴ, πολὺκροτες δηλώσεις καὶ μιὰ ἀκατάσχετη ἀγαπολογία κυριάρχησε στὴν διαβόητη συνάντηση ἔτσι, ὅπως μᾶς τὴν περιγράφει ὁ ἴδιος ὁ Πατριάρχης Ἀθηναγόρας.

Ταυτόχρονα, ὅμως, περιελάμβανε καὶ ἰδιαίτερες συναντήσεις καὶ τὴν **σύναψη μυστικῶν συμφωνιῶν** μεταξύ Πάπα καὶ Πατριάρχου:

«**Ἐπήγαμε** οἱ δύο μας χέρι μὲ χέρι εἰς τὸ δωμάτιόν του, καὶ εἴχαμεν μίαν μυστικὴν ὁμιλίαν οἱ δύο μας. **Τί** εἶπαμεν; **Ποῖος** ξέρει τί λέγουν δύο ψυχῆς ὅταν ὁμιλοῦν! **Ποῖος** ξέρει τί λέγουν δύο καρδία, ὅταν ἀνταλλάσσουν αἰσθήματα!... **Τί** εἶπαμεν; **Ἐκάμαμε** κοινὸν πρόγραμμα, μὲ ἰσοτιμίαν ἀπόλυτον, ὄχι μὲ διαφοράν»³⁴.

Αὐτὸ τὸ «κοινὸ πρόγραμμα» ἐφαρμόζεται σταδιακὰ –βῆμα πρὸς βῆμα– μέχρι καὶ σήμερα. Ἡ «ένωση» εἶναι προδιαγεγραμμένη καὶ

32. Καθ. Δ. Τσάκωνα, ὁ.π. σελ. 95.

33. Δήλωση Ἀρχιεπισκόπου Ἀθηνῶν Χρυσόστομου, ἐφημ. «Ὁρθόδοξος Τύπος», Νοέμβριος 1965.

34. Πρωτοπρεσβυτέρου Γ. Μεταλληνοῦ, Ἡ προσλαλιὰ τοῦ Ἀθηναγόρου - Οἱ διάλογοι χωρὶς προσωπεῖον [Ἀνάτυπο ἐκ τοῦ περιοδικοῦ Παρακαταθήκη], σελ. 4.

προαποφασισμένη από τότε. **Υ**πῆρξε σαφής συμφωνία για «ένωση στὸ κοινὸ ποτήριο», ἀφοῦ ἐκ τῶν πραγμάτων ἀποκαλύπτεται ὅτι αὐτὴ ἦταν ἡ ἀρχικὴ ἐπιθυμία τῶν δύο μερῶν.

Καὶ εἶπαμεν ὅτι ἤδη εὕρισκόμεθα εἰς τὴν ὁδὸν εἰς Ἑμμαούς», συνεχίζει στὴν περιγραφή του ὁ Πατριάρχης Ἀθηναγόρας, «καὶ πηγαίνομεν νὰ μᾶς συναντήσῃ ὁ Κύριος ἐν τῷ κοινῷ ἀγίῳ Ποτηρίῳ. **Ο** Πάπας ἀπαντῶν μοῦ προσέφερε ἅγιον Ποτήριον. **Δ**ὲν ἤξευρεν ὅτι ἐγὼ θὰ μιλοῦσα δι’ Ἅγιον Ποτήριον, οὔτε ἤξερα ὅτι θὰ μοῦ προσέφερον Ἅγιον Ποτήριον! **Τί** εἶναι; **Σ**υμβολισμὸς τοῦ μέλλοντος»³⁵.

Αὐτὴ ἡ «ένωση στὸ κοινὸ Ποτήριο» ἐπιχειρήθηκε μὲ τὴν περίφημη «ἄρση τῶν ἀναθεμάτων» μεταξὺ Βατικανοῦ καὶ Φαναρίου, ποὺ πραγματοποιήθηκε στὰ τέλη τοῦ 1965, μὲ μονομερῆ ἀπόφαση τοῦ Οἰκουμενικοῦ Πατριαρχείου.

Χαρακτηριστικὴ ἦταν ἡ ἀντίδραση τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος, ἡ ὁποία **μὲ** πολλὴν δυσμένειαν ἐπληροφορήθη τὴν πρωτοβουλίαν τοῦ Οἰκουμενικοῦ Πατριάρχου Κωνσταντινουπόλεως Παν. Ἀθηναγόρα. **Ο**ὐδεὶς ἔχει τὸ δικαίωμα νὰ προβαίνει εἰς παρομοίας πράξεις. **Τ**ὸ δικαίωμα ἔχει μόνον ὁλόκληρος ἡ Ὁρθοδοξία»³⁶.

Στὸ λατινικὸ μάλιστα κείμενο τῆς «ἄρσεως τῶν ἀναθεμάτων» ὑπάρχει ὁ ὅρος **excommunicatio** = **ἀκοινωνησία**, ὁ ὁποῖος στὴν ἐπίσημη μετάφραση τοῦ Οἰκουμενικοῦ Πατριαρχείου μεταφράζεται ὡς «ἀναθέματα»³⁷. **Τ**ὸ κείμενο, δηλαδή, μιλοῦσε γιὰ «**ἄρση τῆς ἀκοινωνησίας**».

Οπως μᾶς πληροφορεῖ ὁ μακαριστὸς πρωτοπρεσβύτερος Ἰωάννης Ρωμανίδης, «**οἱ** New York Times μετέδωσαν τὴν ἀπὸ κοινοῦ ἀγγελίαν τοῦ Βατικανοῦ καὶ τοῦ Φαναρίου τῆς 7ης Δεκεμβρίου 1965 διὰ τὴν ἄρσιν τοῦ **excommunicatio** (τῆς ἀκοινωνησίας τοῦ Λατινικοῦ κειμένου) εἰς τὴν πρώτην σελίδα, ὡς τὸ τέλος τοῦ σχίσματος τοῦ 1054 καὶ ὡς τὴν ἐπανεναρξιν τῆς μυστηριακῆς κοινωνίας ποὺ εἶχε τότε δῆθεν διακοπεῖ. **Φ**αίνεται πλέον σαφῶς ὅτι τὸ Ἑλληνικὸν κείμενον ποὺ ἀναγγέλλει τὴν “ἄρσιν τῶν ἀναθεμάτων” ἦτο τεχνηέντως παραπλανητικόν. **Φ**αίνεται εἶχε

35. Πρωτοπρεσβυτέρου Γ. Μεταλληνού, ὁ.π., σελ. 4.

36. Δήλωση τοῦ Ἀρχιεπισκόπου Ἀθηνῶν Χρυσοστόμου, ἐφημ. Ὁρθόδοξος Τύπος, Νοέμβριος 1965.

37. Τὰ πρωτότυπα κείμενα εἶναι δημοσιευμένα στὸ Τόμος Ἀγάπης, Vatican-Phanar (1958-1970), Rome-Istanbul 1971, σελ. 288-289.

σκοπὸν νὰ ἀμβλύνη ἐνδεχομένως ἀρνητικὰς ἀντιδράσεις τῶν Ὀρθοδόξων Ἐκκλησιῶν»³⁸.

Ἐπιβεβαιωτικὸ τῆς συμφωνίας ποὺ εἶχε ἐπέλθει γιὰ τὴν ἄρση τῆς ἀκοινωνησίας εἶναι καὶ τὸ γεγονός, ὅτι «ὁ Πάπας Ἰωάννης Παῦλος Β΄ πρὶν ἐπισκεφθεῖ τὸ Φανάρι (30-11-1979)... ἐξέφρασε τὴ βεβαιότητά του ὅτι ἡ ἐνότητα ἔχει ἀποκατασταθεῖ στὴν πράξη (In Tat war der wiederherstellung der Einheit der Christen)»³⁹.

Αὐτὴ ἦταν καὶ ἡ βαθεῖα πεποίθηση τοῦ Πατριάρχου Ἀθηναγόρα, ὅτι ἡ «ἔνωση στὸ κοινὸ Ποτήριον» δὲν θὰ ἀργοῦσε νὰ ἔλθει καὶ ὅτι τὴν «ἔνωση ὄλων τῶν χριστιανῶν» θὰ ἀκολουθοῦσε καὶ ἡ ἔνωση τῶν ἀνθρώπων ὄλων τῶν θρησκειῶν, ἡ πανθρησκεία, δηλαδή, τῆς Νέας Ἐποχῆς.

«Πιστεύω, ὅτι θὰ ἔλθῃ. Διότι δὲν εἶναι δυνατὸν νὰ μὴ ἔλθῃ, διότι ἤδη ἔρχεται. Διότι ἤδη εἰς τὴν Ἀμερικὴν μεταλαμβάνετε πολλοὺς ἀπὸ τὸ Ἅγιον Ποτήριον καὶ καλὰ κάνετε! Καὶ ἐγὼ ἐδῶ, ὅταν ἔρχονται Καθολικοὶ ἢ Προτεστάνται καὶ ζητοῦν νὰ μεταλάβουν, τοὺς προσφέρω τὸ Ἅγιον Ποτήριον! Καὶ εἰς τὴν Ρώμην τὸ ἴδιο γίνεται καὶ εἰς τὴν Ἀγγλίαν καὶ εἰς τὴν Γαλλίαν. Ἦδη ἔρχεται μοναχὸ του. Ἀλλὰ δὲν κάνει νὰ ἔλθῃ ἀπὸ τοὺς λαϊκοὺς καὶ ἀπὸ τοὺς ἱερεῖς. Πρέπει νὰ εἶναι σύμφωνος καὶ ἡ Ἱεραρχία καὶ ἡ Θεολογία. Γι' αὐτὸ λοιπὸν προσπαθοῦμε νὰ ἔχωμεν καὶ θεολόγους μαζί, διὰ νὰ ἔλθῃ αὐτὸ τὸ μεγάλο γεγονός, τοῦ Παγχριστιανισμοῦ. Καὶ μαζί μὲ αὐτὸ τὸ μεγάλο γεγονός, θὰ ἔλθῃ μίαν ἡμέραν τὸ ὄνειρόν μας τῆς Πανανθρωπότητος»⁴⁰.

Εἶναι χαρακτηριστικὸ πῶς ὅ,τι ἀποφασίστηκε στὶς μυστικὲς συναντήσεις καὶ ἐπαφές τῶν ἀντιπροσωπειῶν τῶν δύο πλευρῶν (Βατικανοῦ καὶ Φαναρίου) τὸ συναντοῦμε νὰ ἀναπτύσσεται ὡς σχεδιασμὸς καὶ νὰ ἐφαρμόζεται σταδιακὰ μέσα ἀπὸ ἀνάλογες ἐπιλογές καὶ πρακτικές.

Αὐτὸ δηλώνεται ἀπὸ ὄλους τοὺς ὑπέρμαχους τοῦ Οἰκουμενισμοῦ, ποὺ ἐπιβεβαιώνουν πῶς «πράγματι οἱ ἀρχηγοὶ τῶν Ἐκκλη-

38. Π. Ἰω. Ρωμανίδου, Ὀρθόδοξος καὶ βατικάνειος συμφωνία περὶ Οὐνίας, http://www.romanity.org/htm/rom.e.14.orthodoxi_kai_vatikania_sumfonia_peri_ouniyas.01.htm.

39. Ἄντ. Παπαδόπουλου, Θεολογικὸς Διάλογος Ὀρθοδόξων καὶ Ρωμαιοκαθολικῶν (Ἱστορία-Κεῖμενα-Προβλήματα), ἐκδ. οἶκος ἀδελφῶν Κυριακίδη, Θεσσαλονίκη-Ἀθήνα 1996, σελ. 40.

40. Πρωτοπρεσβυτέρου Γ. Μεταλληνοῦ, Ἡ προσλαλία τοῦ Ἀθηναγόρου, ὅ.π., σελ. 5.

σιῶν μας τὶς τελευταῖες δεκαετίες, μέχρι καὶ τοῦ Πάπα Ρώμης Φραγκίσκου καὶ Οἰκουμενικοῦ Πατριάρχου Βαρθολομαίου, δὲν ἐκφράζουν μόνον μὲ λόγια τὴν θέλησή των πρὸς ἐκπλήρωση τῆς ἐπιθυμίας τοῦ Κυρίου πρὸς ἀποκατάσταση τῆς ἐνότητος τῶν Ἐκκλησιῶν, ἀλλὰ προβαίνουν καὶ σὲ συγκεκριμένες ἐλπιδοφόρες καὶ ἀδελφικὲς πράξεις μὲ πλήρη ἀγάπη καὶ ἀλληλοεκτίμηση, πράξεις, οἱ ὁποῖες ἀποδεικνύουν τὴν πραγματικὴ καὶ εἰλικρινῆ θέλησή των»⁴¹.

Ἡ ἀνάγκη «νὰ εἶναι σύμφωνος καὶ ἡ Ἱεραρχία καὶ ἡ Θεολογία»⁴², τὴν ὁποία διαπιστώνει ὁ Πατριάρχης Ἀθηναγόρας, ἔπρεπε νὰ δρομολογηθεῖ καὶ νὰ ὀλοκληρωθεῖ, ὥστε ἡ ἀπόφαση γιὰ τὴν «ἔνωση» νὰ ὑλοποιηθεῖ λαμβάνοντας καὶ θεσμικὸ χαρακτήρα, νὰ ἐπικυρωθεῖ, δηλαδή, ἀπὸ Πανορθόδοξο Σύνοδο.

Γιὰ τὴν ἐπίτευξη τοῦ σκοποῦ αὐτοῦ καὶ παράλληλα μὲ τὸν «διάλογο τῆς ἀγάπης» εἶχε σχεδιασθεῖ ἡ σύγκληση μίας «Μεγάλης Συνόδου» ἀπὸ τοὺς Ὀρθοδόξους καὶ μία ἀπὸ τοὺς Παπικούς. **Οἱ δύο αὐτὲς «Σύνοδοι»** ἦταν ἀπαραίτητες γιὰ νὰ θεσμοθετήσουν τὶς ἀναγκαῖες προϋποθέσεις καὶ τὶς ἀλλαγές πού ἔπρεπε νὰ ἐπέλθουν, ὥστε νὰ προχωρήσει ἡ «ἔνωση».

*Ἀρχιμ. Ἀθανασίου Ἀναστασίου,
Προηγούμενου Ἱερέως Μονῆς Μεγάλου Μετεώρου*

(Ἔπεται τὸ Μέρος Τρίτο)

41. Γρηγορίου Λαρεντζάκη, Ἡ νέα μορφή ἐπικοινωνίας Ρώμης καὶ Κωνσταντινουπόλεως – Πάπα Ρώμης καὶ Οἰκουμενικοῦ Πατριάρχου. Συνέχειες ἢ ἀσυνέχειες; <http://blogs.auth.gr/moschosg/>.

42. Καθ. Δ. Τσάκωνα, Ἀθηναγόρας ὁ Οἰκουμενικὸς τῶν Νέων Ἰδεῶν, σελ. 95.